

Amnesty International, Føroya Deild:

Stjórnir lata bøðlar og statsdrápsmenn ganga

Ársfrágreiðing Amnesty Internationals gevur nágreiniligar frásagnir um yvirgang í 142 londum.

Stjórnir um allan heim elva til vanvirðing fyri mannaðrættindum við at laga lög- og hermegi sínar sleppa at burturflyta, pina og myrða, segði Amnesty International í ársfrágreiðing síni fyri 1992, sum júst er almannakunn-gjörd.

«So leingi sum yvirgangsmenninir, statsbrotsmenninir og teir, sum geva boð um at fremja slíkan yvirgang hava fritt at fara uttan at óttast revsing, fara yvirgangsatsóknirnar ongan-tíð at halda uppat», segði mannaðrættindafelags-skapurin.

Vaksandi tal á stjórnum hava sagt seg vilja stríðast fyri mannaðrættindum, men alt ov ofta lata tær yvirgang, framdur frammanundan, fara aftur við borðinum, seta í verk rættarmál ella kanningar einans sum lótar, og lög-gylda amnesty í navni po-

litiska sjálvsóknisins, segði Amnesty International.

Heimsumfatandi kann-ing felagsskapsins fevndi um 142 lond og sýndi, hvørji úrslit spyrjast burtur úr at lata brot á mannaðrættindi verða órevsað. Bara í 1991 vórðu fólk sett í fanga-hús sum samvitskufangar í um helminginum av heimsins londum, og fleiri enn 100 stjórnir hildu fram at pina og fara illa við fangum.

Fólk «hvurvur» eisini í nøkrum 26 londum og vóru burturblivin í upp-aftur fleiri; uttanrættar-ligar avrættingar vórðu framdar í 45 londum, og deyðadómar vórðu sagdir í fleiri enn 50 londum og settir í verk í 33 londum.

«At lástast at virða man-naðrættindini í nýggjum lógum og altjóða kunn-gerðum batar litið, um stjórnir ikki fremja tær í

verki», segði Amnesty International.

Afrika

Í Afrika, har stjórnir hava

drálað við at fáa skil á far-in brot á mannaðrættindi, hava politisku drápini hildið fram, og sagt er frá uttanrættarligum avrætt-

ingum í Chad, Mali, Mau-ritania og Rwanda. Í Bu-rundi vórðu 1.000 ella fleiri uttanrættarligar av-rættingar framdar í sam-bandi við stríð millum ættarbólkar. Í Suðuraf-rika vórðu hundræðtals stjórnarandstöðingar avrættaðir á sama hátt, stundum við samtykki ella eftir kravboðum frá trygdardeildum stjórnar-innar. Aðrastaðni í øki-num varð pining framd; til dømis í Sudan, har slík viðferð er dagligur kostur í varðhaldum, kend sum «ghost Centres». Og í Uganda vórðu hundræð-tals fólk, ið stjórnin hevði illgruna til, sett fóst í sam-bandi við tiltøk mótvægis ólýdni.

«Stjórnir í Afrika og um allan heim nýta ofta móts-øðu frá andstöðubólkum sum undanfærslu til at lata trygdardeildir sínar sleppa heilskaparðar undan brotum á manna-rættindini», segði Amne-sty International. «Meðan vit fordøma pining, giðsla-tøku og viljað og tilvildar-lig dráp, sum slíkir bólkar fremja, kunnu slík mis-brot ongan-tíð rættvisgera mótyvirgang, sum stjórn-ir seta í verk».

Utanrættarlig dráp og burturflytingar halda eisini fram í ameriskum londum, har viðfevndar lógir um amnesty í fleiri londum hava latið stats-brotsmenninar sleppa undan. Í 1991 létu hund-ræðtals gøtubørn lí, tá ið drápsdeildir í Brasil gjør-du um seg. Uppaftur fleiri vórðu myrd av herdeild-um ella hálvhernaðarlig-um bólkum í Colombia, og fleiri enn 300 fólk «hvur-vu» og í minsta lagi 60 vórðu uttanrættarlaga tik-in av dögum í Peru. Hund-ræðtals uttanrættarligar

